

Оксана Семида
*кандидат філологічних наук,
Національний технічний університет України «КПІ»*

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

Сучасні тенденції у викладанні характеризуються активними пошуками нових форм, технологій і засобів навчання. Особливі надії покладаються на дистанційне навчання, що швидко розвивається як у світі, так і в Україні. Узагальнюючи різні визначення та погляди, дистанційне навчання можна визначити як навчання, при якому надання студенту істотної частини навчального матеріалу і більша частина взаємодії з викладачем здійснюються з використанням сучасних інформаційних технологій: супутникового зв'язку, комп'ютерних телекомунікацій, мультимедіа, навчальних систем. Це нова організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання студента. Середовище навчання характеризується тим, що студенти віддалені від викладача в просторі і в часі, в той же час вони мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів телекомунікації. Ефективність дистанційного навчання залежить від ефективності організації і методичної якості матеріалів, а також майстерності педагогів [1].

Для дистанційного навчання іноземним мовам характерно те, що воно знаходиться у точці перетину двох предметних галузей: новітніх інформаційних технологій та власне методики навчання іноземних мов. Важливого значення при дистанційному вивченні іноземної мови набуває відбір і організація мовного матеріалу, структурування курсу, його методична і технологічна організація, чітке планування роботи групи (організація малих груп, аудіо та відео конференцій, звітності та контролю). Діяльність студента організовується на основі інтерактивності, під керівництвом викладача. Тому навчальний курс будується таким чином, щоб викладач мав можливість систематично відстежувати, контролювати, коригувати і оцінювати студентів [2].

Нові освітні технології ставлять свої вимоги та приписують нові ролі учасникам навчального процесу — студенту і викладачу. Так, працівники навчальних закладів, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання, повинні мати необхідний кваліфікаційний рівень з технологій дистанційного навчання, мати доступ до сучасної комп'ютерної бази з мережею Інтернет, володіти якісними освітніми ресурсами та досвідом дистанційного навчання, якісно підготованими розробками дистанційних уроків. Викладач, створюючи навчальне середовище для студентів, виконує ролі адміністратора, фасилітатора, техніка та того, хто оцінює результати. Тобто, на нього покладаються такі функції, як координація пізнавального процесу, коригування курсу, що викладається, консультування при укладанні індивідуального навчального плану, керівництво навчальними проектами тощо. Його завданням є відбір мовного матеріалу, визначення його об'єму та розбивка по модулям, розробка критеріїв оцінки та типу контролю. З боку керівництва

повинна проводитися робота по забезпеченню відвідування викладачами курсів підвищення кваліфікації з метою підвищення рівня комп'ютерної грамотності, з метою навчання створенню дистанційних навчальних курсів, власної сторінки в Інтернеті, навчання роботі в блогах тощо.

Важливими вимогами до дистанційного студента є сформованість навичок і умінь самостійно навчатися. До них ми відносимо: навички і вміння планувати самоосвіту, орієнтуватись у науковій і навчальній інформації, працювати з інформаційними технологіям. У центрі процесу знаходиться самостійна пізнавальна діяльність студента — учіння. Специфікою вивчення іноземної мови є робота по оволодінню різними видами мовленнєвої діяльності, формуванню необхідних умінь та навичок. Під час такої діяльності студент спілкується з партнерами по курсу, куратором, викладачем та іноземними партнерами, веде активну пізнавальну діяльність у поєднанні з творчою діяльністю у групах. Особливо ефективними при цьому є сумісні проекти з носіями мови. Для здійснення успішного дистанційного навчання необхідною є стійка мотивація, усвідомлення особистої відповідальності за результати навчання, інтерес і позитивне ставлення до дистанційного навчання. Так, мотивацією щодо вивчення іноземних мов є професійна потреба студента стати висококваліфікованим фахівцем у своїй галузі з умінням спілкуватися іноземною мовою та здобувати інформацію із зарубіжних джерел. Тому однією із особливостей викладання іноземної мови у технічному ВНЗ є її професійно-орієнтований характер.

Сучасні технології зумовлюють не лише виникнення нових форм і методів викладання, а й стимулюють розгортання складного інтегрованого процесу, який повинен забезпечувати розвиток комунікативних, творчих і професійних знань, потребу у самовдосконаленні і самоосвіті. Нові вимоги змушують постійно розвиватися та удосконалюватись не лише студента, а й викладача. На сьогодні для викладача та студента у дистанційному навчанні важливим є, окрім професійних якостей, володіння інформаційною культурою, яка поєднує не лише вміння працювати з інформаційними технологіями, а й вміння орієнтуватися у сучасному інформаційному просторі, відбирати та критично аналізувати онлайн-ресурси, спілкуватися за допомогою сучасних засобів комунікації.

Література:

1. *Андреев А.А.* Введение в дистанционное обучение. – М.: 1997. – 85 с
2. *Полат Е. С.* Интернет на уроках иностранного языка // Иностр. языки в школе. – 2001. – №2. – С. 14 – 19.